

ПЕРЕДВИБОРЧА ПРОГРАМА

**кандидата на посаду керівника Відділення фізико–хімії горючих копалин
Інституту фізико–органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка**

Національної академії наук України, кандидата хімічних наук, старшого наукового співробітника

МІДЯНОЇ ГАЛИНИ ГРИГОРІВНИ

Мета програми – створення і збереження умов для стабільного і перспективного розвитку Відділення фізико–хімії горючих копалин Інституту фізико–органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України як провідної наукової установи – єдиної в західному регіоні НАН України хімічного спрямування. Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України займає одне з провідних місць серед інших установ у Відділенні хімії Президії НАН України з проведення фундаментальних досліджень в галузі фізико–хімії окислювальних і полімеризаційних радикальних процесів, каталізу, біотехнології, нанохімії та екології з метою одержання нових наукових знань для сприяння науково–технічному прогресові та соціально–економічному розвитку суспільства.

I. Напрями наукових досліджень Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України

Наукова і науково–організаційна діяльність Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України **буде здійснюватися відповідно до затверджених Розпорядженням Президії НАН України № 912 від 22. 12. 2016 р. напрямів наукових досліджень:**

- дослідження радикальної полімеризації в гетерогенних системах, реакційної здатності та будови полімерних міжфазних шарів, створення нових композиційних матеріалів та дослідження їх властивостей;
- дослідження направлених процесів формування наноматеріалів та нових функціональних наносистем;
- дослідження в галузі реакційної здатності, кінетики і механізму хімічних процесів окислення органічної сировини;
- дослідження біотехнологічних процесів синтезу нових екологічно безпечних речовин та їх функціональних властивостей;
- розробка наукових основ комплексного екологічного моніторингу та методології відновлення техногенно зміненого довкілля в районах нафтовидобутку.

II. Виконання науково–дослідних робіт

I. Першочергова увага буде приділена науковим проектам в рамках конкурсних цільових комплексних програм:

1. Науковий проект в рамках цільової комплексної міждисциплінарної програми наукових досліджень НАН України «Надійність і довговічність матеріалів, конструкцій, обладнання та споруд» («РЕСУРС–2»).

Розділ Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України: «Розробка біогенних інгібіторів для захисту від корозії та біокорозії нафтогазовидобувного обладнання», науковий керівник - д. т. н., с. н. с., завідувач відділу ХІБГК О. В. Карпенко.

2. Науковий проект в рамках «Програми невідкладних заходів з запобігання загостренню екологічної та соціальної ситуації у м. Бориславі», затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 29. 11. 2001 р. № 544 – р.

Розділ Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України: «Розробка наукових основ комплексного екологічного моніторингу та методології відновлення техногенно зміненого довкілля в районах нафтовидобутку», науковий керівник - к. х. н., с. н. с., с. н. с. О. І. Романюк.

II. Вагома підтримка буде надаватися відомчим тематикам Відділення хімії Президії НАН України: 5 - фундаментальних досліджень та 1 - прикладних досліджень.

Аналіз наукової тематики, яку розробляє Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України, засвідчує її збалансованість: у планах є як традиційні, так і новітні напрями, які мають важливе прикладне значення.

III. Участь в науково–практичних конференціях

Проведення Відділенням ФХГК ІнФОВ НАН України науково–практичних конференцій – одне з ключових завдань. Зокрема, Відділенням ФХГК ІнФОВ НАН України у 2006 році була організована і проведена конференція «Наукові читання», приурочена 20^{-ій} річниці з дня заснування Відділення ФХГК ІнФОВ ім. Л. М. Литвиненка НАН України; у 2011 році була організована і проведена чергова конференція «Наукові читання», приурочена 25^{-ій} річниці з дня заснування Відділення ФХГК ІнФОВ ім. Л. М. Литвиненка НАН України. Водночас, спільно з Науковим товариством імені Т. Г. Шевченка неодноразово проводилися урочисті академії, присвячені пам'яті ініціатора створення організації – академіка НАН України, доктора хімічних наук, професора Романа Володимировича Кучера.

IV. Робота Вченої ради

У вирішенні значного кола питань адміністрація Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України повинна тісно співпрацювати з Вченою радою. Одним з пріоритетних завдань є контроль за виконанням її рішень.

VI. Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України буде продовжувати довгострокові відносини з хімічними установами, науковими центрами та академіями наук зарубіжжя, з якими Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України має договори про наукове і науково-технічне співробітництво, а їх на сьогодні є 15.

Інститут має широку географію міжнародних договорів - Польща, Німеччина, Грузія, Молдова, Азербайджанська Республіка.

VII. Кадровий потенціал Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України

Центральним аспектом пропонованої стратегії розвитку Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України є питання кадрів. Станом на сьогодні у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України працює 44 особи, в т. ч. 35 наукових працівників; з них – 5 докторів та 23 кандидати наук.

Переконана, що в умовах недостатнього фінансування найважливішим завданням керівництва Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України має бути пошук шляхів для збереження колективу. Отже, створення умов для розкриття творчого потенціалу науковців розглядаю як пріоритет роботи адміністрації.

IX. Аспірантура Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України

Впродовж останніх років спостерігаємо динамічні зміни в законодавстві щодо розвитку науки й освіти в Україні. На даний час вони позначилися здебільшого на організації роботи аспірантури й докторантури.

У 2017 р. Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України отримало ліцензію на підготовку кадрів через аспірантуру – провадження освітньої діяльності за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти відповідно до наказу МОН України № 166–л від 21 липня 2017 року (код та найменування галузі знань – 10 Природничі науки; шифр та найменування спеціальності – 102 «Хімія»; ліцензійний обсяг – 15 осіб). Одержавши ліцензію, Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України автоматично перейшло у розряд вищого навчального закладу.

Одним з важливих завдань є пошук і набір аспірантів, які б впродовж строку навчання в аспірантурі виконали всі вимоги освітньо-наукової програми, оволоділи методологією наукової діяльності, а також провели власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, і вчасно захистили дисертацію.

X. Фінансування Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України

Стан бюджетного фінансування Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України незадовільний. Установа має незначні позабюджетні джерела фінансування, переважно від договорів.

Законом України про державний бюджет на 2017 рік на фінансування Національної академії наук України у 2017 році визначені видатки обсягом 2701807,5 тис. грн., що складає 0,18 % ВВП. Відповідно до Конституції України на науку повинно виділятися 1,7 % ВВП у 2020 р. Згідно з Постановою НАН України № 21 від 25. 01. 2017 року «Про затвердження розподілу бюджетного фінансування НАН України на 2017 рік» Відділенню ФХГК ІнФОВ НАН України виділено 3505,936 грн., що забезпечує функціонування Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України на 70 %.

Основні концептуальні положення (завдання) подальшої діяльності

Перспективи виконання вказаних завдань я бачу в реалізації основних положень нового закону України «Про науку і науково-технічну діяльність», який передбачає удосконалення і принципові зміни в діяльності науково-дослідних установ.

Вважаю першочерговим і основним завданням – розширення напрямів наукових пошуків, їх відповідність світовому науковому продукту, доведення вагомості їх результатів, підвищення рівня впровадження результатів науково-дослідних робіт Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України, розроблення науково-практичних рекомендацій за отриманими результатами НДР.

Вважаю за необхідне й надалі розвивати наукову співпрацю, наповнювати її конкретними проектами. Це дієвий спосіб реального перебування в світовому науковому процесі й водночас шлях до часткового подолання фінансової скрути.

Усвідомлюю всю складність роботи в сучасних умовах, але вірю в успіх, оскільки сподіваюся на підтримку колективу.

Вважаю, що подолання кризових явищ, стабілізація науково-організаційної ситуації та прийняття перспективних рішень для діяльності Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України є стратегічним та першочерговим завданням в сучасних умовах.

Необхідно:

1. підвищити рівень досліджень фундаментальних і особливо прикладних робіт;
2. стимулювати виконання цільових програм НАН України та конкурсних проектів; спрямувати діяльність співробітників Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України на виконання комплексних НДР та господарських договорів;
3. розширити співробітництво з іншими установами НАН України, науковими центрами, НДІ, вітчизняними та закордонними організаціями в галузі фундаментальних та прикладних досліджень;
4. розширити участь Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України в конкурсах і програмах на здобуття міжнародних грантів і виконанні контрактів з закордонними установами і організаціями;
5. оптимізувати структуру Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України з метою посилення пріоритетних напрямів наукових досліджень та раціональних витрат бюджетних коштів, в тому числі і на оплату праці;
6. боротися за достатнє повноцінне фінансування науково-дослідних робіт Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України та стабільну заробітну плату працівників Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;
7. зберегти кадровий потенціал Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;
8. посилити підготовку кадрів, особливо докторів наук, пошук і набір аспірантів;
9. турбуватися про наукове зростання молодих вчених;
10. забезпечити умови для захисту співробітниками дисертацій;
11. сприяти виданню монографій співробітниками Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України;
12. збільшити зарубіжні публікації у наукових фахових журналах та вітчизняних, що входять до міжнародних баз даних;
13. посилити роботу Вченої ради Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України та контроль за виконанням її рішень; посилити роль Вченої ради в обговоренні та прийнятті рішень щодо основних напрямів діяльності Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України з аналізом існуючого стану і формуванням відповідних програм його розвитку;
14. змагатися за укладання договорів про науково-технічну співпрацю з установами, виробничими об'єднаннями, підприємствами, компаніями, вищими навчальними закладами;
15. посилити у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України роботу наукових семінарів з запрошенням відомих фахівців з питань сучасної науки, а також проблем, що виникають при виконанні НДР;
16. підвищити престиж Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України в суспільстві.

К. х. н., с. н. с.

Г. Г. Мідяна